

DOBROGEA JUNIA

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vârnav No. 27

Redacția și Administrația
CONSTANȚA, str. Scarlat Vârnav No. 27

„PREZENT“!

Duminecă înainte de amiază, în sala Cinematografului „Regal“ din localitate, toate organele superioare ale Ministerului Afacerilor Interne, Culturii Naționale, Agriculturii și Domeniilor, ale Oficiului Muncă și Lumină, cum și cele ale secției de propagandă a Marelui Stat Major, din municipiul și județul Constanța, au fost convocate de către D-l Col. Ignătescu, prefectul județului, spre a fi puse în cunoștință și a primi directive în vederea unei acțiuni de îndrumare spirituală și lămurire cetățenească a poporului, ce urmează a fi întreprinsă, din înalt Ordin, prin Căminele Culturale orașenești și sătești, existente.

Este aceasta o acțiune, pe care cu simțul de prevedere ce ni-l dau instinctul și cunoașterea sigură a realităților, noi, ziaristi din provincie, duhovnici ai obștei, am pornit-o încă de acum o lună, prin conferințele ce Federația noastră a pus la cale și de care cititorii noștri au luat cunoștință.

Prin urmare, la apelul D-lui Prefect al județului, interpret al înaltului Ordin, deși n'am fost stigați Dumineca de dimineață (poate, fiindcă zelul, devotamentul și misiunea noastră sunt cunoscute) răspundem totuși și noi: PREZENT!

De altfel, o asemenea acțiune patriotică și culturală stă de mult în tradiția acestui ziar, care, cu zeci de ani în urmă, exclusiv din proprie inițiativă, fără niciun fel de îndemn sau sprijin al unor mari Așezăminte azi existente și care dispun de însemnate fonduri, organe și prerogative, a purces la întemeierea de „Case de cetire“ în tot cuprinsul județului Constanța — „Case“ ce nu erau altceva decât „Căminele Culturale“ actuale, cu o deosebire esențială însă, că acelea lucrau sânguinos și metodic, fiindcă aveau la bază tocmai ceace lipsește „Căminelor“ de astăzi: *sufletul!*

Colecțiile „DOBROGEI JUNE“ pot face oricând dovada acelei minunate opere particulare — deși eminent publică — operă ce constituie încă una din mândriile și din diplomele noastre de glorie.

Cu același vechiu avânt și cu aceeași neostoită râvnă în sânge, ne înșurim și azi, totmai la urmă (ca unii ce n'am fost „poștiți“) în rândul celor solicitați să pornească la îndeplinirea înaltei Chemări și stăm gata a primi orice ordin în această privință.

Și ca și noi, nu ne indoim nici o clipă, se va alătura la acțiunea salutară inițiată de forurile conducătoare, întreaga intelectualitate constănțeană, generoasă și patriotică întotdeauna — colaborare imperios trebuincioasă, fiindcă o reușită va fi asigurată numai atunci întreprinderii proiectate, când i se va imprima acesteia un caracter cât mai puțin oficial și când se va înceta cu sistemele demagogice de tristă amintire, filate de un orator și la această consfătuire, care nu făceau și nu fac decât să provoace și să adâncească prăpastia dintre sate și orașe — crimă de stat, pe vremuri; greșeală de neiertat astăzi.

Const. N. Sarry

CHESTIA ZILEI

Nona lege a sabotajului

Legele trecute a apărut textul noii legi a sabotajului și a speculei.

Nu vom face în cele ce urmează o rezumare a acestei legi, după cum nu ne îngăduim să facem nici o critică juridică asupra ei. Totuși, putem să atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra gravelor sancțiuni pe care această nouă lege le prevede pentru cei cari, din lăcomie, din neînțelegerea vremurilor pe cari le trăim, din refuzul de a se solidariza cu nevoile unui neam în luptă, socotesc că pot găsi astăzi prilejul de a se îmbogăți, speculând lipsurile și greutatea ceasului de față.

Dar această lege nu prevede sancțiuni numai pentru comercianții speculanți; ea este tot atât de aspră și cu consumatorii cari oferă prețuri mai mari decât cele oficiale.

Tot așa, sunt pedepsiți cu grele pedepse cei cari se folosesc de cartele false sau de cartelele altora.

Pedepsele ajung până la cinci ani lagăr.

După cum s'a putut vedea, legea înțelege să reprime cu severitate orice abatere.

Așa fiind, atragem atențiunea publicului asupra ei, adăugând din parte-ne numai un lucru: e dureros că a fost nevoie de o lege atât de severă.

Marea majoritate a publicului românesc, ca și marea majoritate a lumii comerciale privesc însă cu liniște această lege.

Toți aceștia își dau seama de cerințele timpului de față și înțeleg să dea țării întreaga lor contribuție de jertfă și de cetățenească și românească purtare.

Totuși, organele cari sunt puse să aplice legea, nu trebuie nici ele să uite anumite îndatoriri de omenie și de înțelegere a greutăților cu cari se luptă cea mai mare parte dintre negustori.

QUIDAM

Se poate călători fără autorizație

S'a aprobat ca publicul să poată călători pe calea ferată fără autorizație până la 15 Mai s. c.

Evacuabilii benevolii pot deci să se folosească și de această înlesnire pentru a descongestia orașele.

CARTA POȘTALĂ

Don' Director jurnal.

Adeau'at estem, asta „VINIMENT“ mult bocluc pacem, mult paguba pacem. Ama câte un data și un lucrul ban pacem.

Dumniaostru iștii, casa ala Mumuian, care pișa Oidia așa un mascaraläk, așa un caraghiozläk ai post. Nici Pirmar, nici Tribunal n'ai putut pacem nimic.

Ai benit asta „VINIMENT“ și ai pacot harcea-parcea casa Mumuian și Costanza al nostră ai iscapat așa un urșine

Rugam, iscrisi asta jurnal.

Muslimim.

SARĂ CIZMELĂ MEMETAA

BĂRĂGANUL

Conferința ținută la Constanța de către d-l NICOLAE IOAN, fost prefect și deputat de Ialomița

de N. SEVER CĂRPINIȘANU

În cadrul ciclului de conferințe organizat de Federația Națională a Presei din provincie, d-l NICOLAE IOAN, Președintele filialei ialomițene a acestei Federații, a dezvoltat, Vineri 30 Aprilie c., în Sala „Dacia“, conferința Domniei-Sale tratând despre „Bărăgan“. Conferințiarul a fost prezentat publicului select din sala — d-l prefect al județului, d-l primar al Municipiului, aproape toți șefii celorlalte autorități, ofițeri, funcționari superiori și liberi profesioniști — de către facierul presei dobrogene. d-l Const. N. Sarry, care, în cuvântul introductiv, a vorbit, în aplauzele salii, despre rostul presei și misiunea gazetarului de provincie.

A urmat conferințiarul.

Mărturisesc că, înainte de a-l fi auzit, am încercat rezerve față de interesul ce l-ar fi putut trezi, publicului nostru, un subiect atât de... campestru. Și această rezervă am constatat-o și la alte persoane din sala. Ce poate să ne spună despre „Bărăgan“? Ce poate prezenta nou, Bărăganul? Ce poate prezenta de interesant, de captivant, pentruca publicul să răsplătească cu aprecierile sale, imimoase, — pe deasupra curtoaziei impusa din situația sa de gazdă, strădaniile conferințiarului?

Ne va vorbi despre un Bărăgan geografic? Un Bărăgan economic? Un Bărăgan demografic? Toate aceste laturi aduceau prea mult a manual școlar, pentruca să fi putut constitui în același timp și subiect de... atracție.

Rezervele și temerile mele, ca și ale publicului, atârinate de natura subiectului, au fost însă, spre bucuria mea și a celorlalți ascultători, de scurtă

durată. Ele au fost spulberate chiar dela primele fraze ale conferințiarului, — măcștria expunerii, pasiunea conferen-

țiarului pentru Bărăgan, aspectele inedite, pentru noi, pe care a reușit să ni le înfațișeze, ca într-o retrospectivă și actualizare colorată, — toate au făcut să ne legăm sufletește, — cel puțin pentru un ceas — de conferințiar și „Bărăganul“ domniei-sale.

Dela explicarea etimologică a originii cuvântului Bărăgan — pe care conferințiarul mărturisese că a găsit-o aci, — cuvânt de origine tătarăscă și care ar însemna „fara viscolului“, și până la notițele de istorie, din perioada ante-creștină, de pe vremea lui Darius sau Alexandru cel Mare, și din antichitatea post-creștină, notițe toate legate de existența Bărăganului nostru și de caracteristica lui ca țară a negurilor, a arșiței și a furtunei, — și până la datele istorice de pe vremea lui Mircea cel Mare

continuare în pag. 3-a

Istoricul problemei alimentării cu apă potabilă a Municipiului Constanța

de Medicul Șef al Municipiului Dr. GH. RĂDULESCU

VII.

În anul 1899, ivindu-se mai multe cazuri de febră tifoidă, Serviciul Sanitar al orașului condus de d-l Dr. Stăru Anastasescu, bănuind că această epidemie e în strânsă legătură cu infectarea apei ce se consuma în oraș, a intervenit la Primărie a se lua o serie de măsuri menite a proteja apa cerând în același timp și facerea analizei apei din diferite puțuri, pentru a vedea care este infectat.

Pentru îmbunătățirea transportului apei Dr. Anastasescu cu adresa No. 169 din 11 Februarie 1899 a raportat primăriei că, în conformitate cu ordonanța comunală No. 70'0 din 28 Noiembrie 1898, sacagii sunt obligați a-și spăla zilnic sacalele; fiecare saca trebuie să aibă scaun izolat de vasul de apă, iar gura sacalei să fie astupată cu dop de lemn. Săptămânal sacalele trebuiesc dezinfectate cu lapte de var de Serviciul Sanitar, în curtea pompierei.

Cum sacagii nu executau dispozițiunile acestei ordonanțe, medicii a cerut a se numi un șef peste acești sacagii, care să numereze sacalele și să urmărească executarea celor impuse.

Cu No. 200 din 18 Febr. 1899 medicul raportează primăriei că puțul lui Gh. Păscaliu din Str. Militari (G. ral Manu) are un rezervor în cea mai rea stare, construit din scânduri, rău acoperit și care nu s'a conformat ordinului No. 7010. Cere a se închide până se va conforma.

Cu No. 243 din 26 Febr. 1899 medicul raportează primăriei că în curtea hanului Grivița propriu Dănu Marin Marinof este un puț, în care se scurge urina și murdăria din bălegarul grajdului și cere închiderea lui.

Cu No. 7 din 25 Febr. 1899, Consiliul de igienă și salubritate publică al județului Constanța comunică primăriei că fiind sesizat de medicul orașului că s'au ivit patru cazuri de febră tifoidă și că toți bolnavii au consumat apă din puțul Mitaco, Consiliul în ședința extraordinară a decis a se face analiza apei, iar până la sosirea rezultatului, a oprit a se mai pune în consumație această apă, obligând proprietarul a slei puțul.

Apă s'a analizat și la 23 Martie a sosit rezultatul că apa a fost găsită bună și că se poate pune în consumație.

Consiliul de igienă al județului a anunțat primăria, cu adresa No. 19 din 16 Martie 1899, că

a luat decizia ca sacalele să se spele zilnic să se dezinfecteze săptămânal și să aibă dop de lemn; rezervoarele de apă dela fântănele din oraș să aibă în fund o deschizătură prin care să se poată scurge toată apa din ele, golindu-se odată pe săptămână, spălându-se bine și dezinfectându-se cu lapte de var.

Ministerul de Interne, Direcția Generală a Serviciului Sanitar, condusă de Dr. Felix, cu adresa No. 22095 din 5 Decembrie 1898 comunică primăriei că d-l Inspector Sanitar Dr. Onicescu, făcând inspecția orașului Constanța la 22 Oct. 1 Noemb., cu raportul No. 41 din 12 Noembrie 1898 a arătat Ministerului următoarele neajunsuri igienice și propune a se lua măsuri de îndreptare:

1) Să se grăbească lucrările pentru alimentarea orașului cu apă bună de băut, iar până atunci să se ia măsuri ca fântănele din oraș să fie cât mai bine acoperite, iar tuburile de pânză de la conductele din cari sacagii iau apă să se desființeze sau să se înlocuiască cu tuburi din alt material, de oarece acele tuburi de pânză sunt murdare și au depuse pe ele câte un strat vechi de substanțe organice.

Cu No. 185 din 15 Iunie 1899 Dr. Tălășescu medicul puțului și al laboratorului de bacteriologie, comunică primăriei că examinând apa din fântănele ce alimentau orașul Constanța a constatat:

1) Toate apele din puțurile cu pompă din care se vinde la sacagii le am găsit mai bune ca ori când și că nu conțin microbi patogeni.

2) Apa din puțul de lângă șosea din Comuna Anadachiou conține 4110 microbi la cm. c. cu 70 bacterii liquefianți cromogeni și mulți saproteni.

3) Apa din puțul obștească Anadachiou, din care se alimentează mare parte din oraș, conține 1800 microbi la cm. c. cu foarte mulți liquefianți, saproteni și cromogeni, fără patogeni.

4) Apa din puțul din jos de podul de la Atelierele C. F. R. (dosul Primăriei) conține pe lângă alți microbi și bacilul Coli.

Cauza creșterii numărului microbilor în puțurile de la Anadachiou este:

a) Că sacagii urcă cu picloarele pe gîlzdurile fântănei.

b) Că apa de ploaie s'a infiltrat în ele.

c) Sacalele nu se spală și dezinfectează regulat.

Se recomandă:

1) Să se curețe radical puțurile dela Anadachiou.

2) Să se instaleze găleți fixe cu scrute și să se păzească fântănele ca sacagii să nu se urce cu picloarele pe gîlzduri ori să întrețină gălețile lor la scoaterea apei.

3) Să se astupe puțurile cu apă rea.

1) Apa din puțul No. 1 Anadachiou	195	oact.	pe cm. c.	Apă bună
2) " " " " " "	1425	"	"	Apă infectă
3) " " " " " "	265	"	"	Apă mediocră
4) Apa din puțul Kanapchiou	365	"	"	"
5) " " " " " "	339	"	"	"
6) " " " " " "	1024	"	"	Apă infectă
7) " " " " " "	22	"	"	Apă foarte bună
8) " " " " " "	54	"	"	"
9) " " " " " "	104	"	"	"
10) " " " " " "	26	"	"	"
11) " " " " " "	2500	"	"	Apă infectă
12) " " " " " "	436	"	"	Apă mediocră
13) Apă din halta Thetis (dosul Primăriei)	2400	"	"	Apă infectă
14) Apă din conducta C. F. R. (Pori)	2	"	"	Apă excelentă

Concluzii:

1) Puțurile No. 2 Anadachiou, Hanul Grivița, Inginer Cristea, să fie imediat oprite și curățate.

2) Puțurile din Anadachiou să fie astfel construite, ca să nu fie accesibile infecțiunii.

3) Rezervorul Rizescu să fie golit și astupat.

4) Puțul Thetis să fie astupat.

Din cele de mai sus rezultă că problema apei interesa de o parte Primăria și Serviciul Sanitar.

Serviciul Sanitar imediat ce se iveau cazuri de febră tifoidă sesiza Primăria, care la rândul ei dispunea analiza apei din toate puțurile din care se lua apă pentru populație. Puțurile a căror apă conținea un număr mare de bacterii chiar fără coli, erau imediat închise, iar proprietarii obligați a slei, curățate și dezinfectate puțul.

Nu se admitea consumarea apei decât după ce se făcea o nouă analiză.

La nevoie se convoca consiliul de igienă, care dădea decizia de închiderea puțurilor a căror apă era contaminată.

Inspectoratul Sanitar al Regiunii a sesizat la rândul său Direcția Generală a Serviciului Sanitar asupra problemei apei la Constanța, care a dat dispoziții Primăriei ca să grăbească lucrările pentru alimentarea cu apă bună de băut a orașului.

În nici un caz nu se admitea la 1899 ca o apă care conținea bacilul Coli să fie admisă a fi pusă în consumație.

Când s'a adus apă de la Dunăre, apă filtrată și ozonizată, orașul Constanța avea o apă excelentă.

Din cauză că instalațiile s'au deteriorat și nu s'au reparat la timp, Constanța primea apă filtrată repede, adică mai mult limpezită și ne mai fiind ozonizată ea conținea bacilul Coli.

Această apă se supraînfecta cu bacilul Coli în rezervoarele colectoare, din cauză că capacele acestor rezervoare nu se închideau bine, din cauză că pereții aveau crăpături, care permiteau infiltrația apei de ploaie ce străbătea terenul din jurul rezervorului unde se infecta cu bacilul Coli și apoi se scurgea în apă

4) Să se dezinfecteze sacalele periodic.

Executându-se aceste dispoziții, apa s'a ameliorat, deci la 20 Oct. 1899 D-l Dr. Tălășescu făcând o nouă analiză pe care a înaintat o Primăriei cu No. 10674 se constată:

1) Apa din puțul No. 1 Anadachiou	195	oact.	pe cm. c.	Apă bună
2) " " " " " "	1425	"	"	Apă infectă
3) " " " " " "	265	"	"	Apă mediocră
4) Apa din puțul Kanapchiou	365	"	"	"
5) " " " " " "	339	"	"	"
6) " " " " " "	1024	"	"	Apă infectă
7) " " " " " "	22	"	"	Apă foarte bună
8) " " " " " "	54	"	"	"
9) " " " " " "	104	"	"	"
10) " " " " " "	26	"	"	"
11) " " " " " "	2500	"	"	Apă infectă
12) " " " " " "	436	"	"	Apă mediocră
13) Apă din halta Thetis (dosul Primăriei)	2400	"	"	Apă infectă
14) Apă din conducta C. F. R. (Pori)	2	"	"	Apă excelentă

din colectare ce venea filtrată. Cantitatea mare de Coli din rezervoare se datora depozitelor

Opera de patronaj în județul și municipiul Constanța

Ședința din sala REGAL

În ziua de 3 Mai, la orele 10 dim. în sala REGAL s'a ținut o adunare comună a tuturor elementelor ce activează în cadrul comitetelor de patronaj județean și comunal.

Din partea consiliului operelor de patronaj a fost de față d-na Cristina general Brătescu.

D-l Col. Al. Ignătescu a expus activitatea comitetului județean de patronaj. În această expunere, d-l prefect s'a folosit de grafice cari arătau foarte sugestiv această activitate.

D-na și-a încheiat interesanta dare de seamă asigurând că și în viitor, județul nostru se va sili să fie între cele dintâi din punct de vedere al operelor de patronaj.

D-l Col. N. Oprescu, primarul municipiului a făcut darea de seamă asupra activității pe

de pălegare ce se depuneau de Primărie în jurul acestor rezervoare, unde se mutase Sera comunei din grădina publică — mutare făcută în:z avizul Serviciului Sanitar. Pentru mutarea ei a fost nevoie de decizia Consiliului de Igienă, sesizat de mine.

Dacă, pe când problema apei era un atribut al Comunei, se comiteau erori, deci se făceau lucrări fără a se lua avizul Serviciului Sanitar, erorile vor fi și mai mari acum, când apa a trecut la întreprinderile Comonale (întreprindere Comercială) întrucât medicul și f al municipiului care ar trebui să facă parte de drept din comitetul de direcție și deci să fie consultat ori de câte ori se fac construcții noi ori transformări la cele vechi, nu face parte și deci nu este consultat.

anul încheiat, a comitetului municipal de patronaj.

Într'un număr viitor vom publica atât darea de seamă a d-lui prefect, cât și aceea a d-lui primar.

D-na Cristina G-ral Brătescu, a luat cuvântul lamurind asistența asupra organizării ce se va da printr'o nouă lege, consiliilor de patronaj.

D-na a arătat că oricine, bărbat sau femeie, trebuie să se alăture acestor opere sau Crucii Roșii.

După aceea, d-na Brătescu, a felicitat pe membrii comitetelor cantinelor școlare pentru înțelegerea românească, susținând aceste cantine.

La urmă s'a procedat la distribuirea insignelor, după care ședința a luat sfârșit.

Stiri diverse municipale

— A fost aprobat proiectul în valoare de 6.000.000 lei pentru executarea reparatiilor la străzile pietruite cu macadam din cuprinsul orașului.

De asemenea a fost aprobat proiectul în valoare de lei 3.378.000 pentru repararea străzilor pavate cu asfalt, granit și plăci de beton.

— Prin decizia No. 7943-943, d-l Ion Giroianu, subdirector în Primăria Municipiului Constanța a fost pus din oficiu în retragere pe data de 1 Iulie pentru a-și aranja drepturile la pensie.

— Prin decizia No. 8272-843, d-l Nicolae Constantinescu, avocat pledant cl. I a fost pus în retragere provizorie din oficiu pe data de 1 Iulie pentru aranjarea dreptărilor la pensie.

— D-l Ioan Dincă, șef de serviciu în primăria municipiului a fost delegat să îndeplinească atribuțiunile de ofițer al stării civile.

Pierzând livretul militar eliberat de Reg. I grăniceri pe numele Iliescu I. Paul, soldat contig. 1910, str. Petre Grigorescu No. 2, îl declar nul.

Pierzând Buletinul populației eliberat din comuna Bobești jud. Ilfov pe numele Giosiciu Aurelia, str. Decabal 18, îl declar nul.

Pierzând Buletinul populației eliberat de biuroul Constanța pe numele Paraschiva Petre, strada Petru Vulcan 61, îl declar nul.

Bărăganul

(continuare din pag. 1-a)

sau Mihai Viteazul, întreaga prezentare a subiectului ne-a încredințat că nu avem de-a face cu o înscădare de date și aspecte, ci cu un adevărat studiu, adâncit prin pasiune, în toate laturile subiectului.

Dar nu numai amănuntul istoric, necunoscut pentru quasi-totalitatea ascultătorilor, a fost înedit; înedită a fost și aceea fericită îmbinare de date și realități, care a făcut din tratat, nu un strădui livresc, ci o cercetare și o expunere a concretului, un reportaj al realului. Un reportaj, da, dar un reportaj de fond, care pornește de la fața aspectelor spre adâncimea lor, un reportaj cum numai un gazetar de mareă putere să-l facă.

Bărăganul Ialomiței, țara vânturilor tari și a arșiței, a fost și țara pustiurilor, țara a lipsei de apă, țara a sălbatecului. Până hăt, aproape de epoca noastră, nici chiar călărețul cel mai iscusit nu se încumeta să-l străbună. Nici o voinicie statornică nu se avântase în el ca să-i scormonească puterea de rodire, puterea de belșug. Au trebuit să vină, după această dată, păstorii ardeleni, împinși de nevoile pășunatului, să găsească în acest gol de viață, izvoare de trăire; să le faurească cu închinare, cu dârjenie, cu stăruință; au trebuit să vină moșnenii moldoveni să rupă, pentru agricultură, întâi marginea Bărăganului și, apoi, cu toți împreună, inima lui de pustietate; să-i dea apă; să-i dea belșug. Asemenea pionierilor defrișători de preri, din America, mocanii păstorii ardeleni, mai întâi și moșnenii moldoveni mai apoi, au fost eroii creatori ai Bărăganului. Ei i-au dat valoare; ei l-au transformat într-o grădină cu rod incomparabil pentru România. O rasă nouă s-a născut din aceste două ramuri ale trunchiului românesc, o rasă de făuritori, de întreprinzători, de iubitori de avuție.

Vorbind despre Bărăganul de azi, conferențiarul n'a neglijat nici un aspect. Bărăganul agricol, a fost înfățișat sub aspectul rezultatelor statistice mai puțin decât sub trairea metodelor perfectate de exploatare — metode prin practicarea cărora Bărăganul a ajuns să ocupe primul loc în țară. Fermele mari — fermele de tip american și cu sens de exploatare întinsă rațională — sunt aci nu numai puteri economice, dar și puteri demonstrativ agricole. „Asolamentul” agricol în cultura pământului aci, nu este un cuvânt cu realitate de dicționar, ci de cultură aplicată. Rаса locuitorilor Bărăganului nu-și sprijină meseria agricolă pe inerție, ci pe inițieri de metode, de adaptări rapide de sisteme mecanice, de noi culturi și tipuri de produse. Orezul, hmbacul, toate prind; se desvoltă; dau randament, sub muncă aprigă și pricepută a locuitorului din Bărăgan.

Bărăganul demografic, Bărăganul social, Bărăganul vânătorec, Bărăganul pescăresc, Bărăganul pitoresc, — toate ne-au fost înfățișate cu realități vii, pregnante, ca valori locale, cu puteri locale și cu importanță națională. În special Bărăganul pitoresc ne-a fost înfățișat în mod minunat, d. Ioan dând citire unor peisaje cu adevărat artistice, redade de pana D-nei

LULU N. IOAN-Euigea, o distinsă fiică a Dobrogei noastre. Până și Bărăganul filantropic, n'a fost uitat.

Transformarea pustului acestui Bărăgan în grădina fertila și bogată de azi, este operă care exemplifică puterea de vitejie creatoare a însuși neamului nostru. Și estfel, locuitorul Bărăganului definește tot atât de mult cât defrișătorii de preri americane, pe care îi admirăm din cărți, fruntea energiei românești.

Ialomișeanul — acest produs amestecat de seminție românească, trăită și desvoltată sub aspra condiție de început al mediului din Bărăgan, azi, când totul a fost cucerit pe pământul, pe care, cu drept cuvânt, se poate spune că Pa creat, nu-și infrângează energia; nu se oprește locului; aventuros și sigur de el și de puterea lui, merge să cucerească și alte sectoare de activitate și alte locuri. A pornit asupra Capitalei, unde în lupta sa de a învinge comerțul străin, a ajuns să ocupe azi, locurile cele mai de frunte.

Ascultând pe d-l Nicolae Ioan, președintele presei ialomișene, mi-am dat seama odată mai mult, de ce valoare plină de interes, de cultural și de înedit, poate prezenta pentru educația noastră națională, pentru realizarea spiritului de mândrie și de încredere în faptă românească, cunoașterea realităților dela noi, ale realităților dinamice, în expuneri frumoase, complete și vii, cum a fost aceea a vorbitorului.

Conferențiarul nu a neglijat, în introducere, să aducă omagiul cuvenit Conducătorului Statului și Eroilor cari sângerează pe câmpul de onoare, cum, în încheiere, a știut să dea expresiune întregilor noastre nădejdi în viitor.

N. SEVER CARPINIȘANU

—xx—

Programul materiilor de examinat la examenul de impiegați, agenți de control și agenți administrativi

Pentru impiegați și agenți de control: gramatică, limba și literatura română, geografia fizică, administrativă și economică a României, relieul apei, împărțirea administrativă, hotare, bogățiile principale și repartitia lor, căile de comunicație și importanța lor, centrele industriale și comerciale, exportul, importul și vămile principale.

Drept administrativ: principiul separării puterilor în stat, organizarea, atribuțiunile și raportul puterilor în stat; despre funcționari (drepturi datorii și răspunderi după legile existente).

Legea pentru apărarea patrimoniului public, codul funcționarilor publici și cunoștințe de contabilitate.

Pentru agenți administrativi: gramatică și compoziție, geografia fizică, administrativă și economică a României, relieul, cursuri de apă, hotare, împărțirea administrativă, municipiile și oreșele principale, bogățiile țării și căile de comunicație, noțiuni elementare de drept administrativ, drepturile, datorile și răspunderile funcționarilor publici, organizarea serviciilor exterioare ale ministerului de finanțe.

„Ziua Muncii”

la Constanța

În seara zilei de 1 Mai, sala-reașii principalelor întreprinderi industriale din Constanța au sărbătorit Ziua Muncii, printr'un mare și frumos festival care s'a desfășurat în sala Ligii Culturale în laza reprezentanților autorităților în frunte cu d-l Col. Al. Ignătescu, prefectul județului. Sala era ocupată până la ultimul loc.

Serbarea a fost deschisă cu IM-NUL REGAL executat de mîrica militară și de corul D. P. M. sub conducerea d-lui Gr. Stănescu.

D-l P. Panaitescu, inspector de românizare a cetii proclamă d-lui Mareșal Antonescu către muncitorii.

Cuvîntul Mareșalului Conducător a fost primit cu însuflețire de către muncitorimea Constanțeană.

Corul bărbătesc al Soc. ASTRA sub conducerea d-nei Gheorghiu a cântat cântece naționale.

Au urmat corurile mixte și bărbătești ale societăților CONCORDIA și DOBROGEANA, ambele conduse de d. Gr. Stănescu, cari au executat diferite cântece populare și patriotice.

Între voruri au fost și recitări. Dintre acestea reievăm pe lucrătorul Nicolăciu de la ASTRA ROMÂNĂ cu poezia „Eri, azi și mâine”, și pe D-ra Zoe Dumitrescu de la Fabrica de Filatură DOBROGEANA, cu poezia „Cântecul muncii”.

Au fost de asemenea remarcate mai ales de oaspeții italieni cari se aflau în sală, frumoasele costume naționale ale lucrătorilor de la DOBROGEANA.

Muzica militară a încheiat festivalul.

—xx—

Din snopul gândurilor

5 Maiu 1942

este o ziua mare în istoria Marinei Noastre Regale. La începutul ostilităților cu marele dușman din răsărit, forțele noastre navale se găseau într'o disproporționalitate impresionantă față de acelea ale bolșevicilor. Cu toate acestea, marinarii noștri nu s'au descurajat. Dinpotrivă, văzând această stare de lucruri, au luptat și mai îndărjit, știind că lupta lor este întru dreptatea unui popor sărac și bun.

...Acum un an...

Micul dragor: „F” ieșia în larg avînd misiunea de pază într'un anumit sector al apelor noastre. Întîmplător, un submarin sovietic se găsea în drumul dragorului și cum rușii sunt cam naivi în leptele de pe ape, au început, nimic alta, decât să torpileze micul dragor. Prin aceasta, submarinul găsit în adâncuri și-a arătat prezența. Semnul lui de viață a fost moartea lui. Imediat tîndrîl aspirant, comandant al dragorului, a ordonat, punînd prova pe submarin, grenadarea. Pete mari de ulei au dovedit, după puțin, sigura scufundare a nechibzîntului submarin.

Sunt foarte rare aceste cazuri, când o unitate navală atât de mică luptă și învinge un inamic superior.

De-aceia ziua aceasta este o mare serbare pentru marina noastră.

Dar faptul nu miră deloc.

Pentru că știa destoinicia fierciorilor noștri luptători. Marinarii au îndeplinit întotdeauna și în cele mai perfecte condițiuni, misiunile cari le-au fost ordonate.

VASILE OPROVICIU

Constatare în vederea aplicării noilor legiuri fiscale

Din inițiativa D-lui administrator financiar Hamibal Cîlărăscu, toți domnii comercianți constanțeni sunt convocați pentru „Duminică” 9 Mai, ora 9,30 a. m. în sala Cinema „REGAL”.

Cu acei prilej, se vor da instrucțiuni și statuti în legătură cu aplicarea noilor legiuri fiscale.

Va participa la această întrunire și d-l Col. N. Opreșcu, primarul municipiului.

COLTUL

CĂMINURILOR CULTURALE

Un nou cămin

Din râvna și stăruința d-lui Oprea O. Boia, primarul comunei Poarta Albă, a luat ființă un cămin cultural în localitate sau, mai exact, se dă acum viață unei mișcări, care începea.

E de nădăduit că, cu ajutorul persoanelor cel- secundea, toate însuflețite de aceeași bună pornire, frumoasa inițiativă nu se va poticni.

Reproducem mai jos procesul verbal încheiat cu acest prilej, în ziua de 18 Aprilie a. c.

Subsemnații locuitori din satul și comuna Poarta Albă județul Constanța, ne-am întrunit în adunare generală în localul școlii primare la convocarea d-lui primar și director al școlii, cu scopul de a înființa în localitatea noastră un cămin cultural, aparținător Fundației Culturale Regale „Regele Mihai I”.

S'a constituit biroul adunării generale din d-nii: Oprea O. Boia, președinte, Petre Coliu și Eugen Perjescu secretari, Alexandru I. Săreș și Constantin Dumitrescu delegați asistenți, care birou urmează a semna toate actele adunării.

Făcîndu-se tabloul nominal al locuitorilor, se constată prezența a unui număr de 100 locuitori notați pe lista închisă și certificată de biroul adunării.

Adunarea locuitorilor intrînd majoritatea, D-l Președinte declară adunarea legal constituită, și declară ședința deschisă.

S'a citit și explicat statutul pentru funcționarea Căminelor Culturale ale Fundației și l'au primit în întregime. Am hotărât ca numele căminului să fie „Mihail Eminescu” pentru următoarele motive: intrucât s'a mai cerut înființarea acestui cămin în trecut, tot cu același nume.

În conformitate cu art. 5, am discutat programul minimal de muncă pe care căminul îl poate îndeplini în întregime și se obligă a-l îndeplini în primul an de funcționare și care este următorul:

1) În ce privește sănătatea locuitorilor satului, se va înființa o farmacie cu diferite medicamente pentru combaterea bolilor din această regiune.

2) Pe tărîmul muncii, prin îndrumarea ei către o mai bună producție.

3) Pe tărîmul sufletesc și educației naționale, pe toate tărîmurile vieții obștești.

Pe baza celor de mai sus și conf. art. 5 din statut, rugăm să binevoiiți a acorda Căminului nostru funcționarea provizorie, în cadrul Fundației, pe timp de un an de zile, cu începere de la data aprobării a-

cestei funcționări, bucurîndu-se și în același timp de scutirile de care se bucură Căminele definitiv afiliate.

Hotărîm ca sediul căminului să fie în localul școlii primare.

Fixăm cotizația anuală în felul următor: câte 120 (una sută douăzeci lei) de fiecare membru.

Procedînd la alegerea statului căminului, am ales prin aclamație pe următorii:

1. Alexandru Sassu de 42 ani proprietar agricol, 4 clase primare.

2. Gh. Brașoveanu de 40 ani, proprietar agricol, 4 clase primare.

3. Nic. Tăbăcaru de 41 ani, proprietar agricol, 5 clase primare.

4. Anghel Alexe de 47 ani, agent agricol, 5 clase primare.

5. Sandu Tudose de 41 ani, negustor, 4 clase primare.

6. Ion Șerban de 47 ani, meseriaș, cu 5 clase primare.

7. D-tru Giurea de 45 ani, plugar, cu 4 clase primare.

8. Alim Baubec de 42 ani, plugar, cu 4 clase primare.

9. Dumitru D. Sassu de 43 ani, proprietar agricol, 2 clase secundare.

10. Petre Negreș de 52 ani funcționar cu 5 clase primare.

Am procedat la alegerea cenzorilor și am ales doi cenzori din partea căminului și anume: pe d-nii Gheorghe Liță de 35 ani meseriaș cu 5 clase primare și Dumitru Ciuculete de 32 ani, plugar cu 5 clase primare.

Propunem ca în conformitate cu art. 19 din statut al treilea cenzor din partea Fundației pe d-l Chiazim Seid Amet de 39 ani, hatip, cu 8 clase siminar musulman.

Propunem Fundației să fie numiți din partea ei, conf. art. 17 din statut următorii membri în stat: Constantin Dumitrescu 40 ani, învățator, școala normală de învățatori, Petre Coliu de 32 ani, învățator, școala normală de învățatori, Preot Marin Raileanu de 30 ani, teolog, Oprea O. Boia de 56 ani, primar, patru clase secundare

(continuare în pag. 4 a)

EPIGRAMA

D-ful NICOLAE IOAN Președintele presei ialomișene, care în locul „confuziei” anunțate, se-a făcut Vineri, precum a recunoscut el însuși, un „reportaj” asupra Bărăganului.

Reportajul ni l-ai dat în pasagi minunate; Lângă el ins'ai plasat și „MICA PUBLICITATE”. ION NEICU

O mare acțiune de lămurire a satelor

Consfătuirea organelor administrative și de specialitate din sala „REGAL”

Duminică dimineața în sala „REGAL” din inițiativa d-lui prefect al județului și urmând dorința d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, s'a ținut o consfătuire la care au participat capii și reprezentanții tuturor autorităților administrative, ai Bisericii și ai Școlii, ai Camerei de Agricultură și ai tuturor celorlalte instituții cari vin în legătură cu viața satelor.

Scopul acestei consfătuiri a fost acela de a se lua cunoștință de programul după care se va duce acțiunea de lămurire publică și de înălțare a satelor sub toate raporturile, acțiune dorită de D-I Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului și pentru care, Ministerul Propagandei Naționale în unire cu Marele Stat Major au alcătuit lista subiectelor conferințelor ce urmează a se rosti în cadrul activității căminelor culturale.

Adunarea a fost deschisă și prezidată de D-I Colonel Al. Ignătescu, prefectul județului, care a dat citire ordinelor și instrucțiunilor primite în acest sens de la Ministerul Afacerilor Interne, făcând după aceea considerații foarte dure dar și foarte adevărate asupra activității căminelor culturale.

D-sa a arătat că majoritatea căminelor culturale ființează numai cu numele, că altele nu au decât activitate sporadică și că altele se mărginesc la forme de cancelarie depărtându-se de adevăratul lor rost.

D-I prefect al județului a evidențiat activitatea deosebită a Căminului Cultural orășenesc și a cerut tuturor celor de față să înțeleagă chemarea Conducătorului, venind cu toată puterea lor de muncă în această acțiune de lămurire, îndrumare și înălțare a satelor noastre.

După d-I prefect, a luat cuvântul d-I Comandor Măcelaru, care a adus adeziunea Armatei. D-sa a arătat că în timp ce armata luptă pe front împotriva dușmanului, armata așteaptă ca frontul intern să fie tot atât de bine organizat și apărut.

D-I Col. N. Opreșcu, primarul municipiului și președintele căminului cultural municipal, a făcut o scurtă dar cuprinzătoare expunere asupra activității culturale desfășurate în municipiu.

Pr. protoereu Stelian Popescu, a adus adeziunea și binecuvântarea Bisericii. S. Sa a arătat rolul pe care l-a avut biserică în viața culturală și spirituală a poporului nostru.

Mai departe, S. Sa a arătat ce poate face preotul în cadrul acestei activități.

D-I Prof. N. Turtureanu, președintele consiliului interșcolar, a asigurat că școala și slujitorii ei își vor face datoria și în această împrejurare, așa cum și-au făcut-o întotdeauna.

D-I Inspector Școlar Burtoi, în numele școlii primare a arătat că în adevăr, căminele culturale nu fac astăzi tot ceea ce trebuie să facă și că pe vremea când ele nu erau o obligațiune, cei cari activau pe

săuși depunau mai multă și mai rodnică activitate tocmai fiindcă era suflet, fără să se aștepte ca totul să vină de la oficialitate.

Mai departe, d-sa arată marele rol pe care-l îndeplinește învățătorul și cum el, ca produs al satului, este cel mai indicat să desăvârșească această activitate.

D-I I. Teodorescu-Valahu, decanul baroului a adus adeziunea baroului, avocaților din Constanța, subliniind importanța acestei mari acțiuni de lămurire a satelor și de consolidare a frontului intern.

D-I Col. Popescu, inspectorul pregătirii premilitare și extrașcolare a luat cuvântul, arătând că această acțiune culturală se poate sprijini cu toată nădejdea pe tineretul premilitar și extrașcolar, care, cu entuziasmul vârstei lui și sub îndrumarea comandanților și educatorilor săi, este gata să-și facă datoria pe frontul intern.

S. Sa Pref. Georgescu, directorul căminului cultural județean a făcut o largă expunere asupra activității acestei instituții.

S. Sa a observat că în adevăr unele cămine nu-și fac datoria, că altele se mărginesc la forme de cancelarie, că altele dau dovadă că nu-și înțeleg chemarea. Dureros este, a spus S. Sa, că nu se vede suflet la cei mai mulți dintre conducători de cămine.

Mai departe, S. Sa a schițat un program minimal de lucru imediat, pe care-l reproducem în corpul ziarului.

D-I B. Jordan, reprezentantul Fundației Regale, a arătat necesitatea acțiunii acesteia și a schițat în linii largi programul de activitate.

D-sa a arătat cum această propagandă nu trebuie să fie prea insistență, să nu apară ca propagandă, pentru că în felul acesta, ea nu-și ajunge rezultatele.

Pentru ca acțiunea să reușească, trebuie ca toți cei cari se alătură ei, trebuie să urmeze intrutotul directivele și normativele ce pornesc de la Ministerul Propagandei Naționale.

La urmă, D-I Col. Ignătescu, a încheiat seria cuvântărilor mulțumind celor prezenți pentru faptul de a fi venit în așa de mare număr și a indemnând pe toți să pornească din toată inimă la lucru.

ANUNT

Aduc la cunoștința celor interesați că am instalat în 2 săli speciale numeroase aparate de fizioterapie și electroterapie.

Se tratează în special inflamațiile acute sau cronice, ale uterului și ovarelor, plăgile infectate, anemii, paralizii etc.

Dr. A. Stere
B-dul I. C. Duca 11
Constanța

FACETI TRANȘEE

Sunt cel mai bun mijloc de apărare în cazuri de atacuri aeriene

Un nou cămin

Continuare din pag. 3-A

și Eugen Perjescu, 56 ani, notar, 2 clase secundare.

Propunem, conf. art. 15 pe Preot Marin Răileanu ca Director al Căminului.

Luându-se în discuție bugetul Căminului am votat, aprobând bugetul în sumă de lei 113000 la venituri și tot atât la cheltuieli, în conf. cu proiectul de buget ce-a fost supus a-

probării adunării și pe care îl anexăm în patru exemplare.

Drept care am dresat prezentul proces verbal în patru exemplare semnat de către membrii biroului, din care unul va rămâne la dosarul Căminului, iar restul se înaintează pentru aprobare Fundației prin Căminul județean Constanța.

Program de lucru

În urma ultimelor instrucțiuni primite de la Centru și după intrunirea ce a avut loc Duminică în Constanța, se stabilește următorul program minimal de lucru, care va fi pus imediat în practică:

1. Reorganizarea tuturor Căminelor existente, prin conlucrarea tuturor valorilor lucrativ din localitate.

2. Înființarea de noi Cămine în toate satele din județ. (Directive și formulare va da Căminul județean).

3. În fiecare Duminică și sârbătoare, fiecare Cămin va ține o șezătoare cu următorul cuprins:

a) O conferință (cu subiect din tabelele No. 1 și 2).

b) Cântece și jocuri naționale.

c) Jurnal vorbit, cu actualități și lămuriri.

d) Radio (cu aparat din sat).

4. Se fixează prima șezătoare pentru Luni 10 Mai, orele

3 d. a. cu subiectul No. 1 din tablou.

5. Toți funcționarii Statului, Județului și ai Comunei vor da concursul.

6. Căminele vor înainta Căminului Județean până la 15 Mai, tabloul conferințelor și șezătorilor ce se vor ține în luna Mai.

7. La 5 ale fiecărei luni vor raporta șezătorile ținute în luna expirată și programa lunii ce începe.

8. Înlesnirea vizitării și controlului acestei activități.

Aceste hotărâri, împreună cu subiectele cuprinse în tabelele No. 1 și 2 se vor comunica de către d-I Prefect tuturor d-lor șefi de autorități pretori și căminelor din județ, spre luare de cunoștință și executare.

INFORMAȚIONI

Se aduce la cunoștința acelor d-ni conducători ai Căminelor Culturale din Județul Constanța, cari după șase luni de primire a ziarului nostru și după repetate și stăruitoare rugăminți, n'au binevoit a ne achita până azi abonamentului, că, dacă până la sfârșitul lunii Mai nu se vor achita de această obligațiune, vom fi, cu regret, siliți a le suspenda trimiterea ziarului.

Ziua de 1 Mai a fost sărbătorită și la Societatea comunală de electricitate din Constanța (SCEC) într'un mod deosebit. Din lipsă de spațiu, darea de seamă a acelei reușite festive tăji va apare în numărul viitor.

D-I Emilian Alexandrescu fost prim-președinte al Tribunalului Constanța și Consilier al Curții de Apel, fiind la pensie, s'a instalat ca avocat în București, str. Romei No. 200.

În cuprinsul ocolului agricol Cernavoda s'au semănat în primăvara aceasta: 12 vagoane cu cartofi și 1500 kgr. arpagic. S'au plantat 1000 pomi fructiferi și s'au distribuit crescătorilor 1900 gr. sămânță de viermi de mătase.

Adunarea Generală a Cooperativei

„ZOOAGRICOLA”

CONVOCARE

În conformitate cu art. 35 din Statute și cu hotărârea Consiliului de Ad. în sesiunea de la 20 Aprilie a. c.; se aduce la cunoștința membrilor acestei cooperative, că sunt convocați în Adunare Generală Ordinară în ziua de 26 Mai 1943 la orele 8 dim., la sediul Coop. în str. Ștefan cel Mare Nr. 17.

Dacă la data și ora de mai sus nu se va întruni numărul de membrii prevăzut de art.

37 din Statute, adunarea va avea loc în aceeași zi cu 2 ore mai târziu, în același loc și se va face cu orice număr de membri prezenți.

Bilanțul, Contul de Profit și Pierderi și raportul cenzorilor se pot vedea la sediul Coop. în orice zi de lucru între orele de birou.

În adunare se va discuta și hotărâri asupra următoarelor:

ORDINE DE ZI:

1.— Constituirea biroului, verificarea formalităților de convocare și constatarea membrilor prezenți.

2.— Darea de seamă a Consiliului de Administrație asupra mersului operațiunilor societății pe anul 1942 și descărcarea acestuia de gestiunea sa pe acest an.

3.— Raportul Comisiei de Cenzori.

4.— Aprobarea bilanțului și Contului de Profit și Pierderi. Distribuirea beneficiului net.

5.— Ratificarea intrărilor și retragerilor din societate pe anul 1942.

6.— Alegerea de 2 membri în Consiliul de Administrație în locul celor eșiți la sorți.

7.— Ratificarea și aprobarea angajamentelor de funcționari și gestionari la centrele de colectare și cășerii făcute de Consiliul de Administrație.

8.— Fixarea părților Sociale ce trebuie să aibe subscrise Administratorii și a vărsămintelor ce trebuie să facă.

9.— Organizarea vânzărilor în comun a produselor agricole și animale.

10.— Fixarea quantumului sumelor ce Cooperativa poate imprumuta de la Instituțiile Cooperative superioare cum și de la cele comerciale, în afara operațiunilor de mandat.

11.— Alegerea a 3 cenzori și 3 supleanți.

12.— A se lua cunoștință de inspecțiile făcute Cooperativei.

13.— Votarea bugetului pe anul 1943.

14.— Organizarea secțiunilor comerciale, depozite, depozite de consignatie.

15.— A se discuta și hotărâri asupra operațiunilor ce poate face Cooperativa pe cont propriu, în afară de cele de mandat.

16.— A se lua cunoștință de operațiunile de mandat efectuate, de rezultatele obținute și angajamentele contractate, hotărând asupra lor.

17.— A se hotărâ înființarea de sucursale și depozite, ce ar necesita în centrele cu care lucrează cooperativa.

18.— A se discuta și hotărâri diverse chestiuni în legătură cu bunul mers al Cooperativei.

Președinte, EREMIA OANCEA

Director, Marin Coșoreanu